

ילד בין
אם קאמטער נשיק

לה"ו

שם החייל: _____

שם החברותא: _____

מקום מגורים: _____

אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל

שְׁבוּעַ פְּרֻשַׁת בְּהַעֲלוֹתֶךָ

הוצאה לאור: "הפנסאים"

הגהה וניקוד: ר' שלמה מאיר יששכר שי' מארק

ייעוץ והכוונה: המשפיע הרה"ח ר' שניאור זלמן שי' גופין

אליד פּוֹנְסָאי יָקָר,

שְׁלוֹם וּבְרָכָה!

הִבֵּה נִפְתַּח בַּעֲרִיכַת "הַשְּׁבוּן נֶפֶשׁ" קֶצֶר עַל הַקּוּרוֹת אוֹתָנוּ בְּחֻדְשֵׁי הָאֶחָדִים, כְּאִן בַּכָּפָר חֲב"ד:

בְּמוֹסָגֵרַת תְּכֵנִית הַפּוֹנְסָאִים הַמְיַחֲדֵת שְׁלָנוּ עֲשִׂינוּ צְעָדִים חֲשׁוּבִים וְהַכְרָחִים מֵאִין קְמוּתָם. שְׁקָדְנוּ וְהַתְמַדְנוּ, יִגְעַנּוּ וְהַעֲמַקְנוּ בְּלִמוּד הַתּוֹרָה מִתּוֹךְ חֲשֶׁק וְחֵיוֹת רַבָּה, הַפְּלִגְנוּ בְּדַמְיוֹנֵנוּ לְזָמַן הָאֲמוֹרָאִים וְהַתְנַאֲמִים וְצִלְלָנוּ לְעַמְקָה שֶׁל סְגִיָּא, לְהַוִּיּוֹת אֲבֵי וּרְבָא. וְכַמוֹכֵן, עֲסַקְנוּ רַבּוֹת בְּ'קָאָד' וְהַתְלַבְּבוֹת בְּלִמוּד שִׁיחוּתֵינוּ הַק' שֶׁל אֲבֵינוּ רוֹעֵנוּ הַרְבֵּי נְשִׂיא-דוֹרְנוּ.

אִין סַפֵּק, כִּי בְּמַעֲשֵׂינּוּ הָאֲרָנוּ אֶת הָעוֹלָם וְקִרְבָנוּ אֶת הַגְּאֻלָּה בְּצַעַד נוֹסָף. אִךְ כַּחֲלִילִים אֵינְנוּ נַחִים וְלוֹ לְרַגַע קַט. נִשְׁעַט קְדִימָה, בַּתְּנוּפָה חֲזָקָה וּמְחַדְשֵׁת עַד שְׁנֹכְבוֹשׁ אֶת הָעוֹלָם כְּלוֹ שִׁיעֶשֶׂה דִּירָה לוֹ ית'.

חַסִּידִים! ג' תַּמּוּז בַּפְּתַח. כָּבֵר קְרוֹב לְשִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה שְׁאֵינְנוּ זֹכִים לְרִאוֹת אֶת מַלְכְּנוּ. בְּיוֹם זֶה, עוֹרֵךְ כָּל אֶחָד מִן הַחַסִּידִים הַשְּׁבוּן נֶפֶשׁ נוֹקֵב, מָה עֲשִׂינוּ וּמָה עוֹד לֹא, בְּכַדֵּי לְהַתְרַאוֹת שׁוֹב עִם הַרְבֵּי עַבְשֵׁיו, בְּטַח תִּשְׁאַל אֶת עֲצָמָךְ, נו. . המוצב אכן אינו כמו שצריך להיות, אבל מה אנחנו, החזילים, יכולים לפעול על מנת שאכן נזכה להתראות עם רבינו בקרוב ממש?

הַתְּשׁוּבָה פְּשׁוּטָה: עֲלֵינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּעִנְיָנֵים שֶׁהַרְבֵּי דוֹרֵשׁ מֵאַתָּנוּ!

בְּמַבְצַע הַקְּרוֹב, נִתְאַחַד בְּלָנוּ עִם שְׁאָר הַחֲלִילִים בַּכָּפָר חֲב"ד וּבְאַרְצֵי הַקּוּדֶשׁ בְּכָלֵל, נוֹסִיף יַחַד בְּלִמוּד הַתּוֹרָה מִתּוֹךְ קְבֻלַּת עוֹל וְדַבּוּק חֲבָרִים עַד שְׁנֹזְכָה לְצַעוֹד יַחַד עִם מַלְכְּנוּ לְעוֹלָם מוֹאָר – עוֹלָם שֶׁל גְּאֻלָּה.

לְשֵׁם כֵּךְ בְּחֵרְנוּ אַרְבַּעַה נוֹשְׂאִים חֲשׁוּבִים וְעַקְרָיִים, שִׁיתְמַקְדּוּ בְּדַבְרִים אוֹתָם שֶׁנֶּן הַרְבֵּי בְּאִזְנוֹנוּ פְּעָמִים אִין סְפוֹר בְּמִהְלֵךְ שְׁנוֹת הַנְּשִׂאוֹת. בְּכָל שָׁבוּעַ – עַד לְיוֹם הַהִלּוּלָא אֲנוּ נִלְמַד הֵיטֵב פֶּרַק אֶחָד מֵאַרְבַּעַת הַפְּרָקִים, שִׁיחֲלְקוּ לְאַרְבַּע חוֹבְרוֹת שׁוֹנוֹת.

”רבי, איך אתם לא מתעיפים?”
מענה הרבי לאותה אשה היה:
”כשסופרים יהלומים לא מתעיפים!”

הספור הזה צריך להיות עבורנו מודל לחקוי כדברי רבינו ביו”ד שבט תשי”א, שהנהגה שראינו אצל רבותינו נשיאינו מהנהגותינו פת עבורנו, כלומר שגם אנחנו יכולים להתנהג כמו רבותינו נשיאינו. בתור דגמה מביא הרבי במאמר שאצל רבותינו נשיאינו ענין אהבת ישראל היה פה גדול עד שהם התעסקו ממש בעצמם בטובת הזלת, ועל כך – אומר הרבי – נתן לכל אחד מאתנו הפח מנשיאינו להתגבר על כל המניעות ולאהוב כל יהודי.

וכאשר נזכור שנתנו לנו הכוחות להדמות לאהבת ישראל הפל-כך יחודית שראינו אצל הרבי, אין ספק כי הפל יראה אחרת לגמרי, קצת דומה לאהבת ישראל של הרבי...

”אהבת ישראל”. כמה פעמים שמענו את צמד המלים הללו? הסבירו לנו כמה העניין חשוב, דברו אתנו על כך שזה מה שיבטל את הגלות, ודרשו מאתנו שנשתדל להתחזק דוקא בזה. מה כל כך חשוב בזה? למה כל הזמן מדברים אתנו על כך שאהבת ישראל זה חלק מרכזי במלחמה שלנו בתור חילי צבאות ה'?

כמו הרבה נושאים בעולם בכלל, ובעניני קדשה בפרט, כשנותנים מבט, ולו הקטן ביותר בתורה של הרבי הפל נהיה נהיר, ומקבל אור חדש לגמרי. כשלומדמים בתורת רבינו על אהבת ישראל שהיא מיסודותיה של החסידות ואחד מעשרת המבצעים החשובים, נעשה גם ענין זה כל כך מיוחד ובהיר, שמתבטא בדרך חיות במעשה שהוא העקר, לאהוב כל יהודי.

לפני שנתחיל לטעום ממשנת רבינו, בחרנו לכתוב לכם כמה מלים חשובות, שפוטח יכנסו אל הלב ויפעלו את פעולתם.

כלנו מכירים את הספור על האשה שעמדה בתור הארוך של יום ראשון כדי לקבל דולר לברכה מהרבי. כשהגיע תורה, לא התאפקה ושאלה את הרבי:

סוד עקרי בחסידות

בשנת תש"כ מלאו מאתיים שנה להסתלקות הבעל-שם-טוב. באותה שנה עורר הרבי בהזדמנויות רבות שיש לנצל שנה זו לתנופה אדירה בהפצת מעינות החסידות. בהתעודות י"ט פסלו באותה שנה, התועדות שארכה שעות ארוכות ובמהלכה אמר הרבי למעלה מתריסר שיחות ומאמר, דבר הרבי באריכות על הדושו של הבעל-שם-טוב בגלוי תורת החסידות: מהו ענינה, מהו הדושה וכיצד משפיעה היא על כל יהודי. בין הדברים אמר הרבי:

מהיסודות העקריים בשטת החסידות הוא ענין אהבת ישראל. הבעל-שם-טוב אמר: לפעמים יורדת נשמה למטה בעולם הזה למשך שבועים או שמונים שנה כדי לעשות פעם אחת איזו טובה ליהודי בגשמיות ובפרט ברוחניות. וענין זה כמו בשאר הענינים שבשטת הבעל-שם-טוב, נתבאר באריכות על ידי אדמו"ר הנקן מיסד שטת חסידות חב"ד.

אהבת ישראל • שבוע פרשת בהעלותך

לאחר מכן המשיך הרבי וספר ספור ששמע מהרבי הרי"צ:

רבינו הזקן הפסיק פעם באמצע תפלתו ביום הכפרים, פשט את טליתו והלך לקצה העיר להכין מאכל ומשקה עבור יולדת. מובן לכל מהו גודל מעלת יום הכפרים אצל רבינו הזקן, ובכל זאת הפסיק מתפלתו בכדי לעשות טובה ליהודי.

ועוד ספר הרבי:

רבינו הזקן הלך פעם במיוחד להפגש עם צורך היהודים דערוזשאין, אף שזה ביזה אותו, בכדי להשתדל עבור אשה אחת מישראל בענין של ממון. רבינו הזקן לא נמנע להפגש עם אינו יהודי, הנמשך משלש קלפות הטמאות, גם כשהיה חשש קרוב לודאי שיביזה אותו וכו' ובלבד שאולי יצא מזה איזו טובה ליהודי.

את הספורים ספר הרבי בקצרה אך את ההוראות שעלינו ללמוד מספורים אלו פרט הרבי בהרחבה בהתועדות זו ובהזדמנויות נוספות.

השיחה הבאה נאמרה בהתלהבות מיוחדת על ידי רבינו בשבת פרשת וישב תשמ"ז והיא המשך ההוראה מהשיחה הקודמת:

ידוע מה שהבעל-שם-טוב אמר לר' מרדכי הצדיק: נשמה יורדת לעולם הזה וחיה שבעים-שמונים שנה, כדי לעשות ליהודי טובה פעם אחת!

זהו מאמר נפלא: לא מדבר אודות שוטים - מדבר אודות יהודי הלומד תורה ומקים מצות בכל יום ויום במשך כל שבעים-שמונים שנות חייו, כולל מצות קריאת שמע, קבלת עול מלכות שמים, יסוד כל המצות כקן, כולל המצוה של עשיית טובה ליהודי. ועד כדי כך שעל-פי שלחן-ערוך מצות קריאת שמע קודמת ורק לאחריה הולכים לעשות טובה ליהודי, ואף-על-פי-כן אמר הבעל-שם-טוב, שירידת הנשמה בגוף יכולה להיות לא בשביל קיום כל התורה והמצות, כולל מצות קריאת שמע, אלא כדי לעשות טובה - פעם אחת ויחידה - ליהודי שני!

ברור הדבר שהאדם צריך ומחייב לקיים את מצות קריאת שמע ושאר כל המצות, ובכל יום ויום, והוא מקבל על כך שכר, ש"י עולמות וכו'. אך תכלית ירידת נשמתו בגוף היא לא לשם כך, ודברים אלו היו נעשים גם בלעדיו. התכלית היא בכדי לעשות טובה ליהודי, ופעם יחידה זאת - זוהי שליחותו דוקא.

זהו, אם כן, תפקידנו. לעשות טובה לעוד יהודי ואפלו לחבר שלנו...

סח אהבת ישראל - מתוך בטול

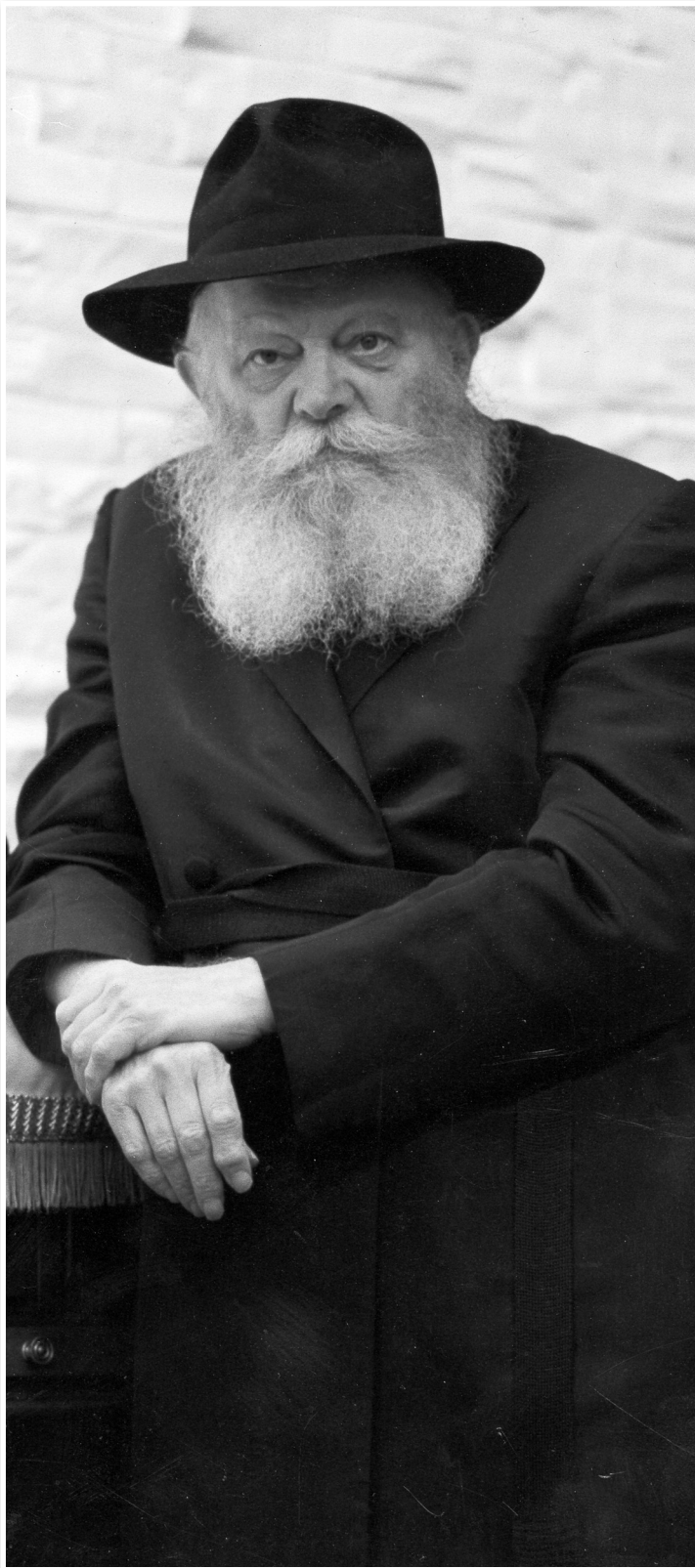
פידוע, לקראת סיום שנות
הלמודים במוסדות ליובאוויטש ברחבי העולם
זכו התלמידים לקבל אגרת ברכה מהרבי.

בעיר קונבלינקה שבמרוקו ישנו בית ספר וסמינר
לבנות שזכה ליחס מיוחד מהרבי. לקראת סיום
שנת הלמודים בחדש סיון תשל"א שלח להם
הרבי אגרת ברכה. את האגרת כתב הרבי סמוך
לחג השבעות, ובהתאם לקד מלמד אותנו הרבי
הוראה מפלאה מתכנו של החג:

בעמדנו בחדש השלישי ביום הזה, בו באו
אבותינו מדבר סיני, בודאי ידוע פרוש
חכמינו זכרונם- לברכה על הפתוב "ויחן
שם ישראל נגד ה' (בלשון יחיד) - "כלם
כאיש אחד בלב אחד", שזו הייתה הקדמה
לקבלת תורה אחת מה' אחד, ולהיות "גוי
אחד בארץ" - להמשיך אחדות ה' בארץ
הלזו הגשמית.

לאחר שהרבי מקדים את ענינו של מתן תורה,
שהוא להמשיך בעולם אחדות, שואל הרבי:

ולכאורה, כיצד אפשר להשיג אחדות
פזו, אחרי שהבורא ברא בני אדם שאין
דעותיהם שוות, וגם הארץ הלזו שברא
שונה היא בכל עניניה ופרטיה מן הקצה אל
הקצה?

והרבי מתרין:

הבאור בזה מרומז בפסוק "ויתיצבו בתחתית ההר", פרוש שכל ששים רבוא מישראל, הם ונשותיהם בנייהם ובנותיהם העמידו עצמם בתוקף "בתחתית ההר" - בבטול גמור ובשמחה עצומה לקראת קבלת התורה והמצוות, באופן שעניינים אחרים לא תפסו מקום כלל, ועל-ידי כך כאחדים ממש לקבל תורה אחת מה' אחד ולהמשיך אחדות השם - על ידי התורה והמצוות - בארץ.

מהאגרת הזאת למדנו, שבכדי שאכן אהבת ישראל שלנו תהיה כנאה, עלינו להעמיד את עצמנו בתנועה של בטול, קצת פחות להחשיב את עצמנו, ולדעת לפעמים לותר על כבודנו, וממילא יתבטלו מאליהם כל העניינים המפריעים לאהבת ישראל.

חשיבות מיוחדת

ביום ז' מר-חשון מתחילים בארץ ישראל לבקש "ותן טל ומטר לברכה". ז' מר-חשון חל פחמשה עשר ימים לאחר סיום "זמן שמחתנו". הסבה לכך הנה פינו שעד לזמן זה יוכל גם היהודי שמתגורר במקום הרחוק ביותר - בנהר פרת, לשוב לביתו. בהתעודות ביום ז' מר-חשון תשמ"ו לפד הרבי הוראה מעניינת מכך:

ישנו פסק דין ברור בשלחן ערוך בנוגע לכל בני ישראל, שמכיון ש"כל ישראל בחזקת פשרות", "ועמד כלם צדיקים", הרי כאשר יודעים (מעצמם, או שמודיעים להם מה שכתוב בשלחן ערוך) שיתכן ש"אחרון שבישראל" לא הגיע עדיין לביתו, ובמילא יצטער על כך שיעצרונו הגשם [לא מדבר אודות רוב בני ישראל, כי אם "אחרון שבישראל" בלבד, ואצלו גופא - אין זה דבר ודאי, כי אם על הספק בלבד, ספק ספיקא וכו'] - דבר ברור הוא שאצל כל אחד ואחד מישראל יתבטל כל הרצון והצורך בירידת גשמים לפני ז' מר-חשון!

ועד כדי כך, שבאמרו "ותן ברכה" בתפלת ששה במר-חשון, ורואה בסדורו שלמחרתו יתחיל לומר "ותן טל ומטר לברכה" - הרי ביום שלפניו אינו מרגיש צורך בגשמים, ולא עוד, אלא שירידת גשמים בששה במר-חשון תגרום לו צער, ביצעו שיתכן, אפלו על הספק וספק ספיקא, ש"אחרון שבישראל" יצטער ביום האחרון להליכתו בדרך!

ומכל זה מובן באיזו מדה נתן לכל אחד ואחד מישראל הכח היכולת והרשות בכל הקשור לאהבת ישראל - לא רק שיחליט בעצמו שפך ראוי וצריך להיות, אלא עוד זאת, שכל מציאותו תהי' חדורה באהבת ישראל, עד כדי כך, שהדבר ישפיע על הרגשת צרכי גופו!

ומכיון שכן, הרי לא נותר לו אלא לגעת ("צורירן זיך") ב"אצבע קטנה" בלבד, כדי שהרגש דאהבת ישראל ואחדות ישראל יבוא בגלוי ובפועל ממש.

ההוראה מכל האמור לעיל בנוגע למעשה בפועל - "המעשה הוא העקר" - שיש להוסיף בענין דאהבת ישראל, עד לאופן דאחדות ישראל, שזוהי תכלית השלמות דאהבת ישראל. בשיחה הבאה מביא הרבי קטע מדברי הגמרא ממנה למדים עד כמה גדלה מידת אהבת ישראל של

חסיד:

"ג' דברים נאמרו בצפרניים . . שורפן חסיד", כלומר שיש שלשה דרכים מה לעשות עם הצפרניים לאחר הסרתן, וחסיד שורף את צפרניו. וטעם הדבר, כפרוש התוספות על הגמרא ש"שרפת צפורן מזיקה לאדם", מכיון שזוהי "דבר הבא מן האדם", "ולכך הוא חסיד שמחמיר לשרפן אף על פי שמזיק לו".

ובזה מדגש הקשר והשיכות של ענין החסידות עם ההשתדלות בטובת הזלת (אהבת ישראל ואחדות ישראל), עד כדי כך, שמשתדל בטובת הזלת גם כאשר הדבר מזיק לו!

ויש להוסיף בזה:

האפשרות שהצפרניים יגרמו להזק הזלת, חס-ושלום, אינה אלא ענין של ספק וספק ספיקא, שכן ההזק שבצפרניים אינו אלא אם תעבור עליהם אשה מעברת, ובזה גופא - כל זמן שלא נעקרו ממקומם, מה שאין כן לאחר שנעקרו ממקומם "לא מזיקים".

ולאידך, ההזק שנגרם לו כתוצאה משרפת הצפרניים ("דבר הבא מן האדם") - הוא דבר ודאי.

ואף על פי כן, ההשתדלות בטובת הזלת (אהבת ישראל ואחדות ישראל) נוגעת כל כך, שאפלו בגלל ספק וספק ספיקא שזא יגרום הזק הזלת, מותר על טובת עצמו, ועושה פעולה שבדאי תזיק לו, כדי להבטיח את טובת הזלת!

בחלקים הקודמים עסקנו בענינה וחיבותה של אהבת ישראל. בחלק זה נעסוק בדרך שהתורה הרבי להביא לאהבת ואחדות ישראל.

בהתעודות אחרון של פסח תשד"מ אמר הרבי:

דבר כמה פעמים אודות ההשתדלות לאחד את כל בני ישראל - ובפרט שעל ידי זה מקרבים את הגאולה (מכיון שסבת הגלות היא הפך הענין של אהבת ישראל).

ומהדרכים לזה - כאשר כל בני ישראל מתאחדים על ידי למוד ענין אחד בתורה, שמכיון שבלמוד התורה נעשה "יחוד נפלא שאין יחוד כמוהו כו'" בין שכלו של האדם והתורה, נמצא, שפאשר כמה וכמה מישראל לומדים

אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל • שְׁבוּעַ פְּרֻשַׁת בְּהַעֲלוֹתָךְ

עֲנִין אֶחָד בַּתּוֹרָה, אֲזִי (נוֹסֵף עַל הַיַּחְוּד שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עִם הַתּוֹרָה) מְתַאַחֲדִים כָּלֵם זֶה בְּזֶה בְּ"יַחְוּד נִפְלָא שְׂאִין יַחּוּד כְּמוֹהוּ", אַחְדוֹת אַמְתִּית וְנִצְחִית - שְׁהֵרִי "הַתּוֹרָה הִיא נִצְחִית".

וְכִיּוֹן שֶׁכָּל עֲנִינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁלְמוֹתֵם שִׁיכִים וְתִלּוּיִים בַּתּוֹרָה וְשִׁלְמוֹתָהּ (יִשְׂרָאֵל מְתַקְשָׂרָאן בְּאוֹרֵיתָא) - יֵשׁ לְהַתְאַחֵד ע"י לְמוּד הַכּוֹלֵל אֶת הַתּוֹרָה כְּלָהּ.

וּבְעֵינֵינוּ זֶה מַעֲלָה מִיּוֹחֲדָת בְּסִפּוֹר "מִשְׁנֵה תּוֹרָה" ("יַד הַחֲזָקָה") לְהַרְמִיב"ם - סִפּוֹר שֶׁל "הַלְכוֹת הַלְכוֹת", ה"מְקַבֵּץ לַתּוֹרָה שֶׁבַעֲלָ פֶה כְּלָהּ", וְכָל זֶה - "בְּלִשׁוֹן בְּרוּרָה וְדַרְךְ קִצְרָה" ("לִשׁוֹן צַח וְקִצְרַת כְּלִשׁוֹן הַמִּשְׁנָה"), כִּידוּעַ גּוֹדֵל הַדִּיּוּק בְּלִשׁוֹנוֹ שֶׁל הַרְמִיב"ם בְּסִפּוֹרוֹ "יַד הַחֲזָקָה" - וּכְתָבוֹ בְּלִשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ (דְּלֵא כְּשֶׂאֶר חֲבוּרִיו) - עַד לְדִיּוּק בְּאוֹפֵן חֲלָקַת הַהֲלָכוֹת כו'.

מִיַּנִּי שִׁיחָה זֹו, הַחֲלָה 'תְּקַנְתָּ לְמוּד הַרְמִיב"ם הַיּוֹמִי', אֲלֵיָהּ הַצְּטַרְפוֹ אֲלֵפִים וּרְבָבוֹת מֵעַם יִשְׂרָאֵל הַמְתַאַחֲדִים יוֹם יוֹם עַל יַדִּי לְמוּד הַתּוֹרָה.

משיח וגאולה

חומר לימודים לילדי כפר חב"ד

ציו:

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

מסורת הש"ס

16 טובה מה: ע"פ, 17 ג' 18
19 א' ב' 20 ב' 21 ב' 22 ב' 23 ב'
24 ב' 25 ב' 26 ב' 27 ב' 28 ב'
29 ב' 30 ב' 31 ב' 32 ב' 33 ב'
34 ב' 35 ב' 36 ב' 37 ב' 38 ב'
39 ב' 40 ב' 41 ב' 42 ב' 43 ב'
44 ב' 45 ב' 46 ב' 47 ב' 48 ב'
49 ב' 50 ב' 51 ב' 52 ב' 53 ב'
54 ב' 55 ב' 56 ב' 57 ב' 58 ב'
59 ב' 60 ב' 61 ב' 62 ב' 63 ב'
64 ב' 65 ב' 66 ב' 67 ב' 68 ב'
69 ב' 70 ב' 71 ב' 72 ב' 73 ב'
74 ב' 75 ב' 76 ב' 77 ב' 78 ב'
79 ב' 80 ב' 81 ב' 82 ב' 83 ב'
84 ב' 85 ב' 86 ב' 87 ב' 88 ב'
89 ב' 90 ב' 91 ב' 92 ב' 93 ב'
94 ב' 95 ב' 96 ב' 97 ב' 98 ב'
99 ב' 100 ב'

גליון הש"ס
גב' לא פחות עלפא. ועי'
במ"ר בראשית פי ל"ה טס
אומא לא פחות ממלתין
צדיק ועיין במ"ר במדבר
פ' ג':

הגהות הגר"א
[א] גב' ומשפיע. ממחן
וירב שלשים (ע"פ ע"ו) ט'
ב' ומסוב' ד"ה (למחן):
[ב] רש"י ד"ה ומשקמו י'
עשר שנים. ע"פ כחן
נקודות להפיק וסוד
וכב' ע"ב וכו' עד גר דוד
ז"ל נמחק:

מוסף רש"י
ובעונותינו שרבו יצא.
משני אלפים אחרונות מה
שילאו ומסות לא לא (ג"ו)
אשרי כל חובבי לו.
המחסי לנת שואו כמנין
לא (מובח מה): ריתיו בני
עליה ודן מועטין.
זולתו אני לפי משנה
הכרות שני עליה. כח
המקבלין פני סביה.
מועטים הם (ש"ס). בבר.
בדשות (ש"ס). בלא בר.
בלא רשות. מועטים הן
ובסוד קאמר אני וכו' מהס'
(ש"ס).

אכל נצטיל עונותינו שרבו. לא נא משיח לטוף ד' אלפים וילאו מה
שילאו שרדיין הוא מעוכב לנא: שמיים והמשה יונגין. היינו ד'
אלפים מאתים ומששים [שנה]: כחמלה היצול האחרון הוא נא
או בסופו: לנה. זמן הזה קודם שיצא משיח או אינו כלה דבמוך
היצול בסופו הוא נא: עד הכא לא

סיפספי ליה. עד יוצל האחרון לא
נחילוטם של פנים נשכרטי. שהייתי
גולירי לאחד מהס: סנינים. דגיס:
והשאר ימום המשיח. שכלה השעצוד
ומיטת נא: מהדס עולמו. לנכרו.
עולם מוש: נוקב ויורד עד הסהוס.
מה מהוס אין לו קץ וסוף קץ אין
אדם יכול לעמוד על סוף פסוק זה
(וכי קא מפרש אימת קאמר אס)
ימנהמה מכה לו דלין לו סוף: לא
כרבוטני. אל תפכו לאומו קץ שהיו
כרבוטני דורשין: עד עיזן עיזינן ופלג
עיזן. עדין כעדין הגלות של מנרים
והיינו ד' מאות ב' עידינן ח' מאות
היינו ב' מאות ופלג עיזן ב' מאות
קן הכל אסף וד' מאות: ופסקמו
בדמעוס עליה. כלומר השקא אומס
הקב"ה בין גלות מנרים לגלות נצל
שליש גלות אדום כי קץ גלות אדום
זה היה לסוף ג' פעמים ח' שנים ו'
פעמים ע' שנה כנגד גלות נצל
דהיינו לסוף אסף וארבע מאות ועשר
שנים [ב] כנר עברו ולא היה קץ מלאחי
ז"ל: עוד אחס מעט היא. כנבוטא
חגי כמיז שהיה מתנבא כשיאלו
ישראל מגלות נצל ויצנה בית
המקדש והיינו עוד אחת מעט היא
מעט כבוד אמן להס לישראל ואני
מנעיש את השמים ואת הארץ
והבאחי כל חמדת גוים לירושלים
וכ"ע דרש ליה ליונות המשיח ולאחר
מורכן והכי דרש ליה [עוד אחת
מעט היא מעט כבוד אמן לישראל
ואח"כ יצא המשיח ודרשה זו אינה
אלא קרא אלפני הבית קחי ויה"ק] וזו
אחת מעט היא מעט כבוד אמן להס
לישראל וזו לא אמן להס כל ימות
בית אחרון וכן היה דמלכות ראשונה
של מלכות חשמונאי נתקיימה שבעים
שנה ואע"ג דלמרינן בסדר עולם
דמלכות בית חשמונאי מאה ושלש
ומלכות הורדוס מאה ושלש עיקר
כבודם ופארם שלא שלטו בהס אומה
לא נתקיים כל קץ ומלכות שניה

של הורדוס ג"כ שנה ומלכות בן חוביצ' ב' שנים ומלכות וזו לא היה
להס מלך מ"ר. וכל הני דרשות לאו משנה ולא בדיימא. ל"א עוד
אחת מעט היא מעט מלכות אמן להס לישראל לאחר מורכן ולאחר
אומו מלכות הגני מנעיש שמים וארץ ויצא משיח. ואין דרשה זו כלום
שהרי ראונו כמה מלכות לישראל
לאחר מורכן ואע"פ לא נא נא משיח
שהמלכות הראשונה שהיתה להס
לישראל לאחר מורכן שבעים שנה
והורדוס ג"כ בן חוביצ' ב' ומלכה
ומנינו בסדר עולם מפולמוס של
אספסיאנוס עד פולמוס של טיטוס
שמיס עשרה שנה ומפולמוס של טיטוס
עד מלכות בן חוביצ' י"ו שנים ומלכות
בן חוביצ' ב' שנים ומלכה: [בן
חוביצ' מלך ציפתין]: ויפח לקץ.
מיפח נפשו של ממשד הקץ שלא היה
לו לכז ולומר כיון שהגיע וכו':
יחכס ה'. הוא ענמו מחכה ומתאווה
שיצא משיח: סביז י"ח אלו.
צירושלים של מעלה משמעי קרא
בסוף יחזקאל: כחאספקלריא המאיר.
בחוץ גבה של הקב"ה אין מסתכלין
אלא תלמין ושיח אלל בקלישות הנוגה
ללדינן מרחוק מסתכלין כמות הרב: ו
ומי נפישו כולי האי. דלהיו צירין לו
ואו (מובח מה): ריתיו בני
רבי שמעון בן יוחאי. לא הוה ידע
אס אלף הם אס מאה הם אס שנים
הס: הא דעיניו צנר. שזריקין ליעול
רשות כשנגססין להסתכל באספקלריא
המאירה צהנוס לא פחיתי מתלמין
ושחי אלל חותן הנכססין בלא רשות
כרוב דקסס הנוס מספקלן קן כמה
הו: כשצופה. אס כל ישראל חורקין
במשושה יצא ואס לאו לא יצא:
דיו לנצל עטומד צנאלו. דיו
להקב"ה שטומד כמה ימים וימיו
אחור כלומר אס לא יעשו משושה אינו
עומד צנאלו כל הימים אלל דחיל קץ
לדבר. ל"א דיו לנצל דיון לישראל אלל
גלות אפילו בלא משושה גנאלין: לא
כפספ. לא כמשושה ומעשים טובים
דאפילו אין עושין משושה גנאלין משוס
דאמר חנס ממכרתס. קרי כסף בלשון
משושה: צנאלו אספס. משמע צנל
כחכסס בלא משושה: אחד מעיר. אכרור
הצדיקים ואצילס לנין אט"פ שאין כולס
חורקין: כה אמר ה' לנוס נפש למסעט
גוי. אומן הציוין וממועטין בעצירות
אע"פ יגאלו מלכיס יראו וקמו:
כ

דמסתכלי באיספקלריא שאינה מאירה ומי נפישו כולי האי והאמר חוקיה א"ר ירמיה משום רשב"י
ראיתי בני עלייה והן מועטין אם אלף הם אני ובני מהם אם מאה הם אני ובני מהם אם שנים הם אני ובני
הם לא קשיא הא דעיילי בבר הא דעיילי בלא בר אמר רב כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה
ומעשים טובים ושמואל אמר דיו לאבל שיעמוד באבלו כתנאי ר' אליעזר אומר אם ישראל עושין תשובה
נגאלין ואם לאו אין נגאלין אמר ליה רבי יהושע אם אין עושין תשובה אין נגאלין אלא הקב"ה
מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן וישראל עושין תשובה למחיוון למוטב תניא אידך ר' אליעזר
אומר אם ישראל עושין תשובה נגאלין שנאמר 'עושין טובים ונכבים ארפא משובותיכם אמר לו רבי
יהושע והלא כבר נאמר 'חנם נמכרתם ולא בכסף תגאלו חנם נמכרתם בעבודת כוכבים ולא בכסף תגאלו לא
בתשובה ומעשים טובים אמר לו רבי אליעזר לר' יהושע והלא כבר נאמר 'שובו אלי ואשובה אליכם
אמר ליה רבי יהושע והלא כבר נאמר 'וכי אנכי בעלתי בכם ולקחתי אתכם אחד מעיר ושנים
ממשפחה והבאתי אתכם ציון אמר לו ר' אליעזר והלא כבר נאמר 'בשובה ונחת תושעון אמר לו ר' יהושע
לרבי אליעזר והלא כבר נאמר 'כה אמר ה' גואל ישראל וקדושו לבוה נפש למתעב גוי לעבד מושלים
מלכים

חובת האמונה והצפייה לביאת המשיח

מתחייב מיד מיתה בידי שמים, אף אם מה שעשה אינו נראה כחומר כל כך.

(הסיבה לכך שהעובר על דברי נביא מתחייב מיד מיתה בשונה מהעובר על מה שכתוב בתורה היא: כאשר הנביא מצווה לעשות משהו, אזי דבריו נחשבים כאילו הקב"ה בעצמו מצווה לאדם לעשות זאת כעת, כיון שהנביא הוא שליחו של הקב"ה למסור את דבריו לעם ישראל. ולכל, כאשר אדם עובר חלילה על דברי הנביא זה כמו לעבור על דברי המלך בפניו, ונחשב הוא מורד במלכות שחייב מיתה).

ולכן מדגיש הרמב"ם שדברי בלעם שבהם מרמוז על הגאולה הם לא רק פסוק בתורה, אלא שיש להם את התוקף המיוחד של דברי נבואה, שהעובר עליהם חייב מיתה בידי שמים. מכך מובנת חומרת העבירה של מי שאינו מאמין בביאת המשיח, ומאידך גודל החובה לצפות ולקוות לביאת המשיח שיבוא במהרה בימנו אמן.

❧ הצפייה מזרזת את הגאולה

כעת, לאחר שלמדנו בשיחה הקודמת אודות גודל החובה לצפות לביאת משיח, נראה בשיחה שלפנינו כיצד הצפייה עצמה מזרזת את ביאת משיח:

בכל יום אנו מתפללים ג' פעמים את תפילת שמונה עשרה, בכל תפילה אנו מבקשים: "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך כי לישועתך קוינו כל היום".

בגמרא למדנו, כי אף אם הגאולה מתעכבת, אסור לנו להתייאש ועלינו להמשיך ולחכות לבואו, כמו שכתוב על מלך המשיח: "אם יתמהמה אחכה לו".

הבה נעיין בקטע מתוך שיחת הרבי, ממנה נלמד עד כמה גדול האיסור החמור שעליו עובר מי שאינו מצפה לביאת המשיח ח"ו:

הרמב"ם בהלכות מלכים פוסק: "כל מי שאינו מאמין בו (במשיח) או מי שאינו מחכה לביאתו - לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר אלא בתורה ובמשה רבינו". את ההוכחה לביאת המשיח מן התורה מביא הרמב"ם מן הפסוק: "ושב ה' אלוקיך את שבותך". . . . וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' שמה", פסוק זה מדבר בפירוש אודות ביאת המשיח העתידית. בהמשך ההלכה מביא הרמב"ם הוכחה נוספת מנבואת בלעם, שבדבריו רמז אודות ביאת המשיח. כהקדמה להוכחה זו כותב הרמב"ם: "אף בפרשת בלעם נאמר, ושם ניבא בשני המשיחים - דוד המלך ומלך המשיח וכו'".

דברי הרמב"ם האלו תמוהים, שכן לשם מה הרמב"ם מדגיש שדברי בלעם היו כנבואה - "ושם ניבא", הלא די בזה שביאת המשיח נכתבה בתורה, ומי שאינו מאמין בכך הרי הוא כופר בתורה!?

התשובה לכך הינה שכאשר אדם עובר ח"ו על דברי התורה, העונש שיקבל הוא בהתאם לחומרת עוונו. אך כאשר אדם עובר ח"ו על דברי נביא, אזי אין מתחשבים בחומרת הוראת הנביא שעליה עבר הוא, אלא הוא

שיבטל את הגזירה. הקב"ה ענה למשה: "רב לך", תפסיק להתפלל "כדי שלא יאמרו הרב (=הקב"ה) כמה קשה (=שמסרב לבקשת התלמיד), והתלמיד כמה סרבן ומפציר (=שלמרות שהרב - הקב"ה אינו רוצה, ממשיך הוא להתפלל ולהפציר)". ולכאורה מכאן משמע שהקב"ה אינו רוצה שבני ישראל יתפללו ויפצירו שתבוא הגאולה?

אך באמת אי אפשר לומר כן, שכן אנשי כנסת הגדולה (שתקנו את נוסח התפילה) קבעו לבקש 3 פעמים בכל יום "את צמח דוד עבדך מהרה תצמח" (ובימי תענית שמוסיפים עוד תפילה - 4 פעמים) וגם בשבתות וימים טובים מבקשים "ותחזינה עינינו בשובך לציון". כלומר שאנו מבקשים שדבר זה יקרה ממש בקרוב ונראה זאת ב"עינינו". ואפילו בעיצומה של תפילת "כתר", בה אנו מכתירים את הקב"ה כמלכנו אנו מזכירים: "הוא יושיענו ויגאלנו שנית בקרוב".

מכך שאנשי כנסת הגדולה תקנו וקבעו בתפילה שעניינה לבקש את צורכי האדם לבקש כמה וכמה פעמים בכל יום את הגאולה, מוכח שביאת המשיח זה דבר שנוגע לכל יהודי ויהודי, וזוהי בקשת צרכיו של כל אחד ואחד מאיתנו.

ועוד נמצאנו למדים, שבנוגע לבקשת הגאולה, הקב"ה מוחל, ואף רוצה שיפצירו בו! ואף שיתכן שיהיו כאלו שיאמרו "הרב כמה קשה והתלמיד כמה סרבן ומפציר", הרי שהקב"ה מוחל ע"כ, ובלבד שבני ישראל יבקשו את הגאולה כמה שיותר פעמים, ועל ידי זה יפעלו הם את ביאת משיח!

משמעותה של בקשה זו, שהסיבה לדרישתנו - "את צמח עבדך מהרה תצמח", היא כיון ש"לישועתך קיוונו כל היום". אנו מבקשים מהקב"ה שישלח לנו מהרה את מלך המשיח, וזאת בזכות כך שאנו מצפים לו כל היום.

לכאורה דברים אלו קשים, שכן היכן אנו רואים במילים אלו סיבה אכן שמשיח צריך לבוא. הרי אנו לא מספרים כאן על מעשה טוב שעשינו וכדומה, שבגלל זה משיח צריך לבוא, כי אם רק שאנו מצפים לביאתו?

מסביר על כך החיד"א: בברכה זו אנו מבקשים "את צמח דוד עבדך מהרה תצמח" - אפילו אם איננו ראוים לכך מצד מעשנו. הסיבה לכך היא: "כי לישועתך קיוונו כל היום" - בזכות כך שאנו עומדים ומצפים לביאת המשיח "כל היום", ולא מתייאשים גם אם היא מתעכבת, אנו ראוים לגאולה.

הרבי אף מוסיף ע"כ: החיד"א היה פוסק גם בתורת הנגלה וגם בתורת הנסתר, וא"כ נמצא שדבריו אלו הם כמו פסק הלכה שהצפייה לביאת המשיח חייבת לזרו ולפעול את הגאולה.

לדרוש את הגאולה

למדנו בגמרא שאי אפשר לומר שהקב"ה עצמו אינו ממתין שיגיע הזמן לביאת המשיח, שכן כתוב בפסוק "לכן יחכה ה' לחננכם", ומכאן רואים שהקב"ה בעצמו משתוקק לגאול את עם ישראל.

ידוע שכאשר נגזר על משה רבינו שלא יכנס לארץ ישראל, התחיל משה רבינו להתפלל ולהפציר בקב"ה